

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 263/08-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. septembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť V. V., H., zastúpeného advokátkou JUDr. A. M., Advokátka kancelária, H., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 32 ods. 3 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 2 CoP 7/08 a jeho rozsudkom z 27. marca 2008 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 19 P 410/07 z 13. decembra 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. V. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. júna 2008 doručená sťažnosť V. V., H. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 32 ods. 3 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní

vedenom pod sp. zn. 2 CoP 7/08 a jeho rozsudkom z 27. marca 2008 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Humenné (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 19 P 410/07 z 13. decembra 2007.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ ako odporca bol účastníkom konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 19 P 410/07 vo veci starostlivosti o maloletého, v ktorom sa matka 7-ročného maloletého ako navrhovateľka proti sťažovateľovi ako otcovi maloletého domáhala zvýšenia výživného zo sumy 1 500 Sk na sumu 4 000 Sk. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 19 P 410/07 z 13. decembra 2007 v prevažnej časti vyhovel návrhu matky a určil výživne pre maloleté dieťa sumou 3 500 Sk mesačne. Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 2 CoP 7/08 z 27. marca 2008 tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil, okrem výroku, ktorým bol návrh matky na zvýšenie výživného za obdobie od 1. septembra 2006 do 25. septembra 2007.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uviedol:

„V čase podania návrhu na zvýšenie výživného otec dieťaťa V. V. dosahoval priemerný mesačný zárobok zo zamestnania vo výške 15 595,- Sk v čistom.

Je nájomcom 3-izbového družstevného bytu, nájomné spojené s užívaním bytu predstavuje sumu 3 545,- Sk a inkaso celkom 3 051,- Sk.

Okrem toho má dve vyživovacie povinnosti a to k deťom narodeným z jeho predchádzajúceho manželstva (...)

Podľa ústnej dohody s dospelými deťmi, s ktorými má ich otec dobré vzťahy, im prispieva na výživu a ich štúdium sumou po 3 000,- Sk mesačne.

Tieto dospelé deti sťažovateľa študujú ďaleko od domova, ich náklady na výživné a na štúdium sú nepochybne podstatne vyššie ako náklady na výživu 7 – ročného dieťaťa, no napriek tomu prvostupňový súd určil pre toto dieťa vyššie výživné.

Prvostupňový súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že otec dieťaťa v roku 2007 predal rodinný dom za sumu 1 450 000,- Sk, kúpil si už používané osobné motorové vozidlo za sumu 280 000,- Sk, zariadenie bytu približne za sumu 130 000,- Sk.

Dospelým deťom z peňazí získaných za predaj domu rozdelil po 100 000,- Sk a takúto sumu založil aj pre maloletého ako kapitálové životné poistenie.

Z predaja rodinného domu mu ostala suma niečo cez 150 000,- Sk, z ktorej mal povinnosť odvieť daň z prevodu nehnuteľnosti, zabezpečiť pohreb pre príbuznú, ktorá mu pred časom nehnuteľnosť darovala.

Sťažovateľ chcel zo zvyšku peňazí nadobudnutých predajom rodinného domu žiť do času ukončenia štúdií dcéry Z., pretože po odpočítaní nákladov na život a zaplatení výživné na tri deti mu ostáva na živobytie suma 1149,- Sk, ktorá suma ako diabetikovi, otcovi maloletého rozhodne nemôže postačovať na prežitie. (...)

Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že u otca maloletého dieťaťa v rozhodnom období ide o ďalší príjem a tiež tým, že nie je možné porovnávať, či výživné na plnoleté deti vo výške 3000,-Sk mesačne a výživné na maloletého vo výške 3500,- Sk mesačne za súčasných pomerov nie je možné, pretože súd neskúma otázku výživného pre deti z prvého manželstva, kde rozhodujúcimi faktormi sú pomery plnoletých detí a pomery ich rodičov.

Nemožno súhlasiť s týmito názormi prvostupňového a odvolacieho súdu, otec maloletého nezískal podľa nášho názoru v rozhodnom období ďalší príjem a tiež nemožno nebrať do úvahy potreby plnoletých detí, ktoré sú aj ich priloženými prehláseniami podstatne vyššie ako sú potreby 7 ročného maloletého.“

Vzhľadom na uvedené boli podľa sťažovateľa v konaní pred okresným súdom a krajským súdom porušené jeho označené práva.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd:

„1.vyhovel sťažnosti sťažovateľa a vydal nález, že v konaniach, ktoré boli na všeobecnom súde dovŕšené na Krajskom súde v Prešove sp. zn. 2 CoP 7/08 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 19 P 410/07 boli porušené:

a/ základné práva sťažovateľa garantované čl. 47 ods. 3 Ústavy SR, čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vyhlásených pod č. 209/1992 Zb., č. 32 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd.

2. zrušuje rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2 CoP 7/08 a vracia ho tomuto súdu na ďalšie konanie, opätovné prejednanie a rozhodnutie.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05).

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 CoP 7/08 a jeho rozsudkom z 27. marca 2008 v spojení s rozsudkom okresného súdu sp. zn. 19 P 410/07 z 13. decembra 2007 bolo porušené jeho základné

právo podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, práva podľa čl. 32 ods. 3 a čl. 37 ods. 3 listiny a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

Podľa čl. 32 ods. 3 listiny deti narodené v manželstve i mimo neho majú rovnaké práva.

Podľa čl. 37 ods. 3 listiny všetci účastníci sú si v konaní rovní.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

1. Pri prerokovaní časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojich uvedených práv rozsudkom okresného súdu sp. zn. 19 P 410/07 z 13. decembra 2007, ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Toto ustanovenie limituje hranice právomoci ústavného súdu a všeobecných súdov rozhodujúcich v občianskoprávných a trestnoprávných veciach, a to tým spôsobom, že sťažovateľ má právo domáhať sa ochrany základného práva na ústavnom súde iba v prípade, ak mu túto ochranu nemôžu poskytnúť všeobecné súdy.

Ako vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd. Právomoc ústavného súdu je preto v týchto prípadoch subsidiárna. O ochrane práv sťažovateľa, porušenie ktorých namieta vo vzťahu k rozsudku okresného súdu, rozhodol na základe jeho odvolania krajský súd, ktorý, ako už bolo uvedené, rozsudkom sp. zn. 2 CoP 7/08 z 27. marca 2008 potvrdil rozsudok okresného súdu okrem výroku, ktorým bol návrh matky na zvýšenie výživného za obdobie od 1. septembra 2006 do 25. septembra 2007 zamietnutý.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie jeho práv rozsudkom okresného súdu sp. zn. 19 P 410/07 z 13. decembra 2007

pri predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2. Podľa názoru ústavného súdu sťažnosť v časti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie označených práv postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 CoP 7/08 a jeho rozsudkom z 27. marca 2008, je zjavne neopodstatnená.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že sťažovateľ v sťažnosti neuviedol žiadané argumenty, ktoré by z ústavnoprávneho hľadiska odôvodňovali jeho tvrdenie o porušení označených práv a ktoré by mohli byť podkladom na rozhodnutie ústavného súdu. Tvrdenie sťažovateľa o porušení označených práv je založené na opise skutkových okolností prípadu a nesúhlase sťažovateľa s právnym názorom a závermi krajského súdu vyjadrenom v jeho rozhodnutí, ktorým rozhodol o ním podanom odvolaní.

Na základe ustálenej judikatúry ústavného súdu ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (napr. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Ústavný súd preskúmal sťažovateľom napadnutý rozsudok krajského súdu a dospel k záveru, že z jeho odôvodnenia vyplýva, že krajský súd sa vysporiadal s námietkami sťažovateľa uvedenými v podanom odvolaní proti rozsudku okresného súdu. Zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, prečo bolo potrebné námietky sťažovateľa zamietnuť. Zo záverov rozsudku krajského súdu nevyplýva jednostrannosť

alebo taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty či zmyslu. Postup a rozsudok krajského súdu preto nemožno z ústavného hľadiska považovať za neodôvodnený a zjavne arbitrárny. Samotná skutočnosť, že sa sťažovateľ nestotožnil so závermi krajského súdu, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neopodstatnenosti alebo arbitrárnosti jeho postupu a rozhodnutia a v konečnom dôsledku k porušeniu sťažovateľom označených práv.

Z uvedených dôvodov ústavný súd odmietol sťažnosť v časti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie svojich práv postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 CoP 7/08 a jeho rozsudkom z 27. marca 2008 už pri predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami a návrhmi, ktoré v nej sťažovateľ nastolil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. septembra 2008